

Lieta C-48/07

État belge – Service public fédéral Finances

pret

Les Vergers du Vieux Tauves SA

(Cour d'appel de Liège l?gums sniegt prejudici?lu nol?mumu)

Sabiedr?bu ien?kuma nodok?i – Direkt?va 90/435/EEK – M?tes sabiedr?bas statuss – Dal?ba kapit?l? – Kapit?la da?u lietojuma ties?bas tur?šana

Sprieduma kopsavilkums

1. *Prejudici?li jaut?jumi – Tiesas kompetence – Robežas – Interpret?cija, kas l?gta saist?b? ar valsts ties?b?s transpon?tu direkt?vas noteikumu piem?rojam?bu piln?b? iekš?j?m situ?cij?m*

(EKL 234. pants)

2. *Ties?bu aktu tuvin?šana – Kop?ja nodok?u sist?ma, ko piem?ro m?tes uz??mumiem un meitas uz??mumiem, kas atrodas daž?d?s dal?bvalst?s – Direkt?va 90/435 – Piem?rošanas joma – M?tes sabiedr?ba – J?dziens*

(EK l?gums; Padomes Direkt?vas 90/435 3. pants)

1. Tiesa princip? ir kompetenta lemt par prejudici?liem jaut?jumiem, kas attiecas uz Kopienu ties?bu norm?m, situ?cij?s, kur pamata pr?vas fakti ir ?rpus Kopienu ties?bu piem?rošanas jomas, bet kur š?s ties?bu normas ir piem?rojam?s saska?? ar valsts ties?b?m.

Šaj? sakar?, lai gan prejudici?l? nol?muma tiesved?bas ietvaros iesniedz?jtiesa neizsak?s skaidri par to, vai un k?d? m?r? Tiesas spriedums tai b?tu saistošs pamata pr?vas str?da risin?jumam, apst?klis, ka š? tiesa v?rsusies Ties?, lai tai uzdotu prejudici?lu jaut?jumu, un ka šaj? jaut?jum? t? iez?m? saikni starp attiec?go valsts tiesisko regul?jumu un Kopienu tiesisko regul?jumu, liek uzskat?t, ka šis spriedums šai tiesai b?s saistošs. T? k? šaj? sakar? Tiesai sniegtie paskaidrojumi neietver objekt?vas nor?des, kas ac?mredzami atkl?tu, ka tas t? neb?s, apgalvojums, saska?? ar kuru l?gt? Kopienu ties?bu interpret?cija ir tikai viens no faktoriem, kas j??em v?r?, interpret?jot valsts ties?bas, un t?d?j?di Tiesas spriedums iesniedz?jtiesai neb?tu saistošs, nevar likt apšaub?t Tiesas kompetenci.

Turkl?t tikai tas apst?klis vien, ka iesniedz?jtiesas sniedzam? interpret?cija neizriet tikai un vien?gi no Tiesas pasludin?m? sprieduma, neliecina pret t?s kompetenci lemt par uzdoto jaut?jumu. EKL 234. pant? paredz?t?s tiesas funkciju sadales starp valsts ties?m un Tiesu ietvaros Tiesa sava atbild? valsts tiesai nevar ?emt v?r? to valsts ties?bu noteikumu visp?r?jo uzb?vi, kuri, atsaukdami uz Kopienu ties?b?m, taj? pat laik? nosaka š?s atsauces apjomu. T?d?j?di to ierobežojumu, ko valsts likumdev?js noteicis Kopienu ties?bu piem?rojam?bai t?ri iekš?j?m situ?cij?m, v?r? ?emšana ir valsts ties?bu jaut?jums un t?tad ietilpst attiec?g?s dal?bvalsts tiesu ekskluz?vaj? kompetenc?. Savuk?rt attiec?b? uz Kopienu ties?b?m iesniedz?jtiesa valsts ties?bu atsauces uz Kopienu ties?b?m ietvaros nevar ne?emt v?r? Tiesas interpret?ciju.

(sal. ar 21., 23. un 25.–27. punktu)

2. Dal?bas sabiedr?bas kapit?l? j?dziens Direkt?vas 90/435 par kop?ju nodok?u sist?mu, ko piem?ro m?tesuz??mumiem un meitasuz??mumiem, kas atrodas da?d?s dal?bvalst?s, 3. panta izpratn? neietver kapit?la da?u lietojuma ties?bas tur?šanu. Direkt?vas 90/435 3. panta 1. punkta a) apakšpunkt? tiek pras?ts, lai sabiedr?bai tiktu atz?ts m?tesuz??muma statuss, lai tai b?tu dal?ba citas dal?bvalsts sabiedr?bas kapit?l?. Atbilstoši min?t?s direkt?vas 3. panta 1. punkta b) apakšpunktam “meitasuz??mums” ir sabiedr?ba, kuras kapit?l? ir š? kapit?la da?a. No t? izriet, ka “dal?bas kapit?l?” j?dziens min?t? 3. panta izpratn? ietver atsauci uz tiesisk?m attiec?b?m, kas past?v starp m?tes sabiedr?bu un meitas sabiedr?bu. T?d?j?di no š? p?d?j? noteikuma formul?juma izriet, ka tas neattiecas uz situ?ciju, kad m?tes sabiedr?ba trešai personai, šaj? gad?jum? lietojuma ties?bas tur?t?jam, nodod tiesisk?s attiec?bas ar meitas sabiedr?bu, pamatojoties uz ko, ar? š? treš? persona var tikt uzskat?ta par m?tes sabiedr?bu.

Tom?r atbilstoši EK l?gum? garant?taj?m aprites un p?rvietošan?s br?v?b?m, kas piem?rojamas p?rrobežu situ?cij?m, ja dal?bvalsts, lai izvair?tos no nodok?u dubult?s uzlikšanas sa?emtaj?m dividend?m, atbr?vo no nodok?a gan dividendes, ko sabiedr?ba rezidente sa?em no citas sabiedr?bas rezidentes, uz kuras kapit?la da??m tai ir pilnas ?pašumties?bas, gan dividendes, ko sabiedr?ba rezidente sa?em no citas sabiedr?bas rezidentes, uz kuras kapit?la da??m tai ir lietojuma ties?ba, tai attiec?b? uz sa?emto dividenžu atbr?vošanu no nodok?a j?piem?ro vien?da attieksme dividend?m, ko sabiedr?ba rezidente, kurai uz kapit?la da??m ir pilnas ?pašuma ties?bas, sa?em no cit? dal?bvalst? re?istr?tas sabiedr?bas, un š?d?m dividend?m, ko sa?em sabiedr?ba rezidente, kurai uz kapit?la da??m ir lietojuma ties?ba.

(sal. ar 38. un 49. punktu un rezolut?vo da?u)

TIESAS SPRIEDUMS (ceturt? pal?ta)

2008. gada 22. decembr? (*)

Sabiedr?bu ien?kuma nodok?i – Direkt?va 90/435/EEK – M?tes sabiedr?bas statuss – Dal?ba kapit?l? – Kapit?la da?u lietojuma ties?bas tur?šana

Lieta C?48/07

par l?gumu sniegt prejudici?lu nol?mumu atbilstoši EKL 234. pantam, ko *cour d'appel de Liège* (Be??ija) iesniedza ar l?mumu, kas pie?emts 2007. gada 31. janv?r? un kas Ties? re?istr?ts 2007. gada 5. febru?r?, tiesved?b?

État belge – Service public fédéral Finances

pret

Les Vergers du Vieux Tauves SA.

TIESA (cetur? pal?ta)

š?d? sast?v?: pal?tas priekšs?d?t?js K. L?nartss [*K. Lenaerts*], tiesneši T. fon Danvics [*T. von Danwitz*] (referents), E. Juh?ss [*E. Juhász*], Dž. Arestis [*G. Arestis*] un J. Malenovskis [*J. Malenovský*],

?ener?ladvok?te E. Šarpstone [*E. Sharpston*],

sekret?re K. Štranca?Slavi?eka [*K. Sztranc?S?awiczek*], administratore,

?emot v?r? rakstveida procesu un 2008. gada 14. febru?ra tiesas s?di,

?emot v?r? apsv?rumus, ko sniedza:

- *Les Vergers du Vieux Tauves SA* v?rd? – L. Erve [*L. Herve*] un O. Robainss [*O. Robijns*], *avocats*,
- Be??ijas vald?bas v?rd? – L. Van den Bruka [*L. Van den Broeck*], p?rst?ve, kurai pal?dz Ž. Vandersandens [*G. Vandersanden*], *avocat*,
- V?cijas vald?bas v?rd? – M. Lumma [*M. Lumma*] un K. Blaške [*C. Blaschke*], p?rst?vji,
- Grie?ijas vald?bas v?rd? – K. Georgiadis [*K. Georgiadis*], I. Puli [*I. Poulil*], Z. Hadzipavlu [*Z. Chatzipavlou*] un S. Aleksandridu [*S. Alexandridou*], p?rst?vji,
- Sp?nijas vald?bas v?rd? – M. Munjoss?Peress [*M. Muñoz Pérez*], p?rst?vis,
- Francijas vald?bas v?rd? – Ž. de Bergess [*G. de Bergues*] un H. K. Grasiija [*J. ?Ch. Gracia*], p?rst?vji,
- It?lijas vald?bas v?rd? – I. M. Bragulja [*I. M. Braguglia*], p?rst?vis, kam pal?dz P. Džentili [*P. Gentili*], *avvocato dello Stato*,
- N?derlandes vald?bas v?rd? – H. H. Sevenstere [*H. G. Sevenster*] un D. J. M. de Hr?fe [*D. J. M. de Grave*], p?rst?vji,
- Apvienot?s Karalistes vald?bas v?rd? – V. Džeksone [*V. Jackson*], p?rst?ve, kurai pal?dz K. Beikons [*K. Bacon*], *barrister*,
- Eiropas Kopienu Komisijas v?rd? – R. Li?ls [*R. Lyafl*] un Ž. P. Kepenns [*J. ?P. Keppenne*], p?rst?vji,

noklaus?jusies ?ener?ladvok?tes secin?jumus 2008. gada 3. j?lija tiesas s?d?,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 L?gums sniegt prejudici?lu nol?mumu ir par to, k? interpret?t Padomes 1990. gada 23. j?lija Direkt?vas 90/435/EEK par kop?ju nodok?u sist?mu, ko piem?ro m?tesuz??mumiem un meitasuz??mumiem, kas atrodas daž?d?s dal?bvalst?s (OV L 225, 6. lpp.), 3. pantu.

2 Šis l?gums tika iesniegts *Les Vergers du Vieux Tauves SA* (turpm?k tekst? – “VVT”) pr?v? pret *État belge – Service public fédéral Finances* [Be??ijas Valsts feder?lo finanšu dienestu] par

Be??ijas Karalistes iest?žu nodok?u rež?mu dividend?m, ko VVT sa??musi no NARDA SA (turpm?k tekst? – “NARDA”).

Atbilstoš?s ties?bu normas

Direkt?va 90/435

3 Direkt?vas 90/435 trešaj? apsv?rum? noteikts:

“t? k? sp?k? esošie nodok?u noteikumi, kas regul? attiec?bas starp daž?du dal?bvalstu m?tesuz??mumiem un meitasuz??mumiem, daž?d?s dal?bvalst?s iev?rojami atš?iras un parasti ir neizdev?g?ki nek? tie noteikumi, ko piem?ro vienas un t?s pašas dal?bvalsts m?tesuz??mumiem un meitasuz??mumiem; t? k? š? iemesla d?? daž?du dal?bvalstu sabiedr?bu sadarb?ba ir nelabv?l?g?k? st?vokl? sal?dzin?jum? ar vienas dal?bvalsts sabiedr?bu sadarb?bu; t? k? šim tr?kumam ir j?dara gals, ieviešot kop?ju sist?mu, kas atvieglin?tu sabiedr?bu grup?šanos.”

4 Š?s direkt?vas 3. un 4. pant? ir noteikts:

“3. pants

1. Šaj? direkt?v?:

a) m?tesuz??muma statusu pieš?ir vismaz katrai dal?bvalsts sabiedr?bai, kas atbilst 2. pant? izkl?st?tajiem nosac?jumiem un kam pieder vismaz 25 % kapit?la citas dal?bvalsts sabiedr?b?, kas atbilst tiem pašiem nosac?jumiem;

b) “meitasuz??mums” ir sabiedr?ba, kuras kapit?l? ir a) apakšpunkt? min?t? kapit?la da?a.

2. Atk?pjoties no 1. punkta, dal?bvalst?m ir izv?les ties?bas:

– nosl?dzot divpus?ju nol?gumu, kapit?la da?as krit?riju aizst?t ar balsu da?as krit?riju,

– nepiem?rot šo direkt?vu t?du dal?bvalstu sabiedr?b?m, kas vismaz divus gadus nep?rtraukti nesaglab? kapit?la da?as, kuru d?? t?s var uzskat?t par m?tesuz??mumiem, vai t?m šo valstu sabiedr?b?m, kur?s citas dal?bvalstu sabiedr?bas nesaglab? t?du kapit?la da?u nep?rtraukti vismaz divus gadus.

4. pants

1. Ja m?tesuz??mums sa?em sadal?tu pe??u t?d??, ka tam ir asoci?ts meitasuz??mums, tad, ja vien šo uz??mumu nelikvid?, m?tesuz??muma valsts vai nu:

– atturas š?dai pe??ai uzlikt nodok?us,

[..]

2. Katra dal?bvalsts tom?r saglab? izv?les ties?bas paredz?t, ka no m?tesuz??muma pe??as, kam uzliek nodokli, nevar atskait?t maks?jumus, kas attiecas uz kapit?la da?u un zaud?jumiem, ko rada meitasuz??muma pe??as sadal?šana. Ja vad?bas izmaksas, kas attiecas uz kapit?la da?u, š?d? gad?jum? ir noteiktas k? izmaksas ar parastu likmi, stabili noteikt? summa nevar p?rsniegt 5 % no meitasuz??muma sadal?t?s pe??as.

[..]”

Atbilstošs Beļģijas tiesību normas

5 Civilkodeksa 578. pantā noteikts:

“Lietojuma tiesība ir tiesība saņemt labumu no lietas, kas pieder citam, nevis pašam īpašniekam, bet ar nosacījumu, ka tiek saglabāta būtība.”

6 1991. gada 23. oktobrī tika izsludināts likums, ar kuru Beļģijas tiesību sistēmā tika transponēta Eiropas Kopienas Padomes 1990. gada 23. jūlija Direktīva par kopēju nodokļu sistēmu, ko piemēro mēģesuzņēmumiem un meitasuzņēmumiem (1991. gada 15. novembra *Moniteur belge*, 25619. lpp.).

7 Ar šo likumu tika atcelta tobrīd spēkā esošā 1964. gada 26. februārī ieviestā kodeksa (1964. gada 10. aprīlī *Moniteur belge*, 3810. lpp.) redakcija, saskaņā ar kuru, lai sabiedrība dividendēm saņemšanai varētu atskaitīt šīs dividendes no saviem ar nodokli apliekamajiem ienākumiem, tai uz kapitāla daļiņu, kas tai ir sabiedrība, kura izmaksā dividendes, ir jābūt pilnīga īpašuma tiesībām.

8 Ar karaļa 1992. gada 10. aprīlī dekrētu ieviestā 1992. gada ieviestā kodeksa (1992. gada 30. jūlija *Moniteur belge*, 17120. lpp.) 202. pants redakcijā, kas piemērojama pamata lietas faktiem (turpmāk tekstā – “1992. gada INK”), ir formulēts šādi:

“1. No peļņas attiecīgajam ar nodokļiem apliekamajam laika periodam ir ar jātiskaita līdz apmēram, kādā tās ir iekāutas:

1) dividendes, izņemot ienākumus, kas gūti, cedējot sabiedrībai savas akcijas vai pilnību vai daļēji sadalot sabiedrības aktīvus;

[..]

2. Ienākumus, kas minēti 1. punkta 1) apakšpunktā un [..], var atskaitīt tikai tādā gadījumā, ja deklarāšanas vai maksājuma dienā sabiedrībai, kas tos saņem, pieder vismaz 5 % kapitāla tajā sabiedrībā, kura ir veikusi sadali vai kuras ieguldījumu vērtība ir vismaz 50 miljoni franku.

[..]”

Pamata prava un prejudiciālais jautājums

9 VVT, kas ir Beļģijā dibināta sabiedrība, 1999. gadā uz desmit gadiem iegādājās akciju lietojuma tiesības *NARDA*. Ar šīs pārdotības juridiskā adrese ir Beļģijā, kā izriet no apsvērumiem, ko VVT un Beļģijas valdība sniedza tiesvedības Tiesā laikā. *BEPA SA* (turpmāk tekstā – “*BEPA*”) iegādājās [tikai] šo pašu akciju īpašumtiesības [bez lietojuma tiesībām].

10 Beļģijas valdība, atsaukdamās uz Beļģijas civilkodeksa 578. pantu, norāda, ka lietojuma tiesība tās turētājam dod tiesības saņemt labumu no lietas, kas pieder citam. Tā precīzi, ka lietojuma tiesības turētājam ir tiesības tikai uz sadalīto peļņu, kamēr uzkrātā peļņa ir īpašniekam.

11 2000.–2002. nodokļu gadā VVT, kura savās sabiedrības ienākumu deklarācijās vienmēr no savas ar nodokli apliekamās pamatsummas kā apliktas ar galējo nodokli (turpmāk tekstā – “AGN”) atskaitīja dividendes, ko tā saņēma no *NARDA*, to neēvēja Tiesā nodokļu administrācija, pieprasīdama samaksāt šīm dividendēm atbilstošu nodokli.

12 VVT par šiem papildu maksājumiem iesniedza sūdzību, to pamatojuma ar to, ka strādājošo dividendes bija jāuzskata par AGN, kaut arī tai šo dividenžu izmaksas būd jābija tikai attiecīgo akciju lietojuma tiesība.

13 Šis sūdzība tika noraidīta, nodokļu administrācijai apgalvojot, ka attiecīgo kapitāla daļu lietojuma tiesības turšana nedod tiesības prasīt 1992. gada INK 202. pantā paredzēto atskaitījumu, jo tas var tikt piešķirts tikai personai, kurai uz daļām ir pilnas pašuma tiesības. VVT šo lēmumu apstrīdēja *tribunal de première instance de Namur* [Namēras Pirmās instances tiesa], kas ar 2005. gada 23. novembrī pasludinātu spriedumu tās prasību apmierināja.

14 *Cour d'appel de Liège* [Ljēžas Apelācijas tiesa], kurā vērsts *État belge – Service public fédéral Finances*, nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādu prejudiciālu jautājumu:

“Vai tas, ka 1992. gada 28. decembra likums, ar kuru groza 1992. gada [INK] 202. panta nosacījumus, atsaucoties uz [...] Direktīvu [90/435], un kurā ietverta prasība, ka dividenžu saņēmējam ir jābūt dalībniekam tās sabiedrības kapitālā, kas šīs dividendes izmaksā, nav pārņemta *expressis verbis* prasība par pilnas pašumtiesības turšanu un tādējādi netieši tiek pieauta atbildētājas sniegtā interpretācija, ka tikai kapitāldaļu lietojuma tiesības turšana sabiedrībā jau saņemta atbrīvojumu no nodokļa par dividendēm, ir savienojams ar minētās direktīvas nosacījumiem par dalību kapitālā un paši ar tās 3., 4. un 5. panta nosacījumiem?”

Par Tiesas kompetenci un prejudiciālo jautājuma pieņemšanu

15 Kamēr VVT, Grieķijas valdība un Eiropas Kopienu Komisija apgalvo, ka lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir pieņemams, Itālijas valdība uzskata to par nepieņemamu un Vācijas, Francijas, Nīderlandes un Apvienotās Karalistes valdības izsaka šaubas par tās pieņemšanu. Beļģijas valdība, kas nav izteikusi nevienu formālu iebildumu par Tiesas kompetenci savos rakstveida apsvērumos, to apstrīdēja tiesas sūdzībā.

16 Vispirms ir jānorāda, ka, Tiesai un valstu tiesām sadarbojoties, kā tas ir paredzēts EKL 234. pantā, tikai valsts tiesa, kurai ir nodots strīds un kurai ir jāuzņemas atbildība par pieņemamo tiesas nolēmumu, ņemot vērā tajā ierosinātās lietas pašas pazīmes, novērtē gan to, cik lielā mērā prejudiciāls nolēmums ir nepieciešams sprieduma taisīšanai, gan arī Tiesai uzdoto jautājumu atbilstību (šajā sakarā skat. it paši 1995. gada 15. decembra spriedumu lietā C-415/93 *Bosman, Recueil*, I-4921. lpp., 59. punkts; 1997. gada 17. jūlija spriedumu lietā C-28/95 *Leur-Bloem, Recueil*, I-4161. lpp., 24. punkts; 2003. gada 7. janvāra spriedumu lietā C-306/99 *BIAO, Recueil*, I-1. lpp., 88. punkts, un 2006. gada 14. decembra spriedumu lietā C-217/05 *Confederación Española de Empresarios de Estaciones de Servicio, Krājums*, I-11987. lpp., 16. punkts).

17 Ja valsts tiesu uzdotie jautājumi ir saistīti ar Kopienu tiesību normas interpretāciju, Tiesai principā ir jāpieņem lēmums, ja vien nav acīmredzams, ka lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu patiesībā ir vērstas uz to, lai Tiesa sniegtu atbildi uz hipotētisku tiesību strīdu, sniegtu konsultatīvu atzinumu par vispārīgu vai hipotētisku jautājumu, ka pieprasītais Kopienu tiesību interpretācijai nav nekāda sakara ar realitāti vai tiesību strīda priekšmetu, vai arī Tiesas rīcībā nav faktiski vai tiesiski apstākļu, kas ir nepieciešami, lai uz uzdotajiem jautājumiem sniegtu lietderīgu atbildi (skat. iepriekš minētos spriedumus lietā *BIAO*, 89. punkts, un lietā *Confederación Española de Empresarios de Estaciones de Servicio*, 17. punkts).

18 Tomēr šajā gadījumā tas tā nav.

19 Uzreiz ir jāatzīst, ka nelielais ar iesniedzējtiesas lēmumu sniegtās informācijas daudzums

nav t?ds, kas šo l?gumu sniegt prejudici?lu nol?mumu padar?tu nepie?emamu. Šis l?mums, neraugoties uz nedaudzaj?m nor?d?m par faktiem un atbilstošaj?m valsts ties?bu norm?m ?auj noteikt uzdot? jaut?juma apjomu, k? par to liecina to citu Tiesai apsv?rumus iesniegušo ieinteres?to personu, kas nav pamata lietas dal?bnieki, apsv?rumu saturs. Turkl?t ar VVT un Be??ijas vald?bas sniegtajiem rakstveida apsv?rumiem Tiesai ir sniegta pietiekama inform?cija, kas tai ?auj interpret?t Kopienu ties?bu normas, run?jot par situ?ciju, kas ir pamata pr?vas priekšmets, un uz uzdoto jaut?jumu sniegt lietder?gu atbildi.

20 T?pat ir j?noraida It?lijas vald?bas izvirz?t? iebilde par nepie?emam?bu, kas pamatota ar to, ka iesniedz?jtiesa neesot šaj? tiesved?bas stadij? pier?d?jusi Tiesas atbildes uz uzdoto jaut?jumu nepieciešam?bu str?da pamata pr?v? atrisin?šanai. Atbilstoši EKL 234. panta otrajai da?ai valsts tiesa izlemj, kur? proced?ras posm? šai tiesai ir j?uzdod prejudici?ls jaut?jums Tiesai (skat. 1981. gada 10. marta spriedumu apvienotaj?s liet?s 36/80 un 71/80 *Irish Creamery Milk Suppliers Association u.c., Recueil*, 735. lpp., 5. punkts; 2000. gada 30. marta spriedumu liet? C?236/98 *J?mO, Recueil*, l?2189. lpp., 30. punkts, k? ar? 2008. gada 17. j?lija spriedumu liet? C?303/06 *Coleman*, Kr?jums, l?0000. lpp., 29. punkts).

21 Visbeidzot, attiec?b? uz Be??ijas vald?bas izteiktajiem iebildumiem ievadam j?atg?dina, ka saska?? ar past?v?go judikat?ru Tiesa princip? ir kompetenta lemt par prejudici?liem jaut?jumiem, kas attiecas uz Kopienu ties?bu norm?m, situ?cij?s, kur pamata pr?vas fakti ir ?rpus Kopienu ties?bu piem?rošanas jomas, bet kur š?s ties?bu normas ir piem?rojamas saska?? ar valsts ties?b?m (skat. it ?paši iepriekš min?to spriedumu liet? *Leur?Bloem*, 27. punkts; 1997. gada 17. j?lija spriedumu liet? C?130/95 *Giloy, Recueil*, l?4291. lpp., 23. punkts; 1998. gada 3. decembra spriedumu liet? C?247/97 *Schoonbroodt, Recueil*, l?8095. lpp., 14. punkts, k? ar? 2005. gada 17. marta spriedumu liet? C?170/03 *Feron*, Kr?jums, l?2299. lpp., 11. punkts).

22 Pirmk?rt, Be??ijas vald?ba tiesas s?d? izteica šaubas par to, vai ar 1992. gada INK 202. panta 2. punktu paredz?ts transpon?t Direkt?vas 90/435 attiec?go noteikumu un vai š? pirm? norma attiec?b? uz iekš?j?m situ?cij?m atsaucas uz šaj? direkt?v? noteiktajiem risin?jumiem. Šaj? sakar? j?atg?dina, ka š? pati vald?ba savos rakstveida apsv?rumos apgalvoja, ka Be??ijas likumdev?js nol?ma š?s direkt?vas transpoz?ciju attiecin?t uz attiec?b?m starp Be??ijas m?tes sabiedr?b?m un meitas sabiedr?b?m, lai izvair?tos no diskrimin?cijas starp Be??ijas sabiedr?b?m atkar?b? no meitas sabiedr?bas valstspieder?bas attiec?b? uz nodok?u rež?mu attiec?b? uz pe??u, ko meitas sabiedr?ba izmaks? m?tes sabiedr?bai. Turkl?t 1991. gada 23. oktobra likums, ar kuru Be??ijas ties?b?s transpon? Eiropas Kopienu Padomes 1990. gada 23. j?lija Direkt?vu par kop?ju nodok?u sist?mu, ko piem?ro m?tesuz??mumiem un meitasuz??mumiem, k? par to liecina t? nosaukums, skaidri paredz transpon?t min?to direkt?vu.

23 Otrk?rt, Be??ijas vald?bas apgalvojums, saska?? ar kuru, t? k? l?gt? Kopienu ties?bu interpret?cija ir tikai viens no faktoriem, kas j??em v?r?, interpret?jot valsts ties?bas, Tiesas spriedums iesniedz?jtiesai neb?tu saistošs, nevar likt apšaub?t Tiesas kompetenci.

24 Šaj? sakar? j?atz?m?, ka š?s pamata lietas apst?k?i atš?iras no apst?k?iem, k?di bija liet?, kur? tika pasludin?ts 1995. gada 28. marta spriedums liet? C?346/93 *Kleinwort Benson (Recueil*, l?615. lpp.), kur? Tiesa atzina, ka tai nav kompetences lemt par prejudici?lo jaut?jumu t?p?c, ka t?s spriedums iesniedz?jtiesai neb?tu saistošs. Valsts tiesiskais regul?jums, par kuru bija runa šaj? p?d?j? min?taj? liet?, tikai ??ma par paraugu 1968. gada 27. septembra konvenciju par jurisdikciju un spriedumu izpildi civilliet?s un komercliet?s (OV 1972, L 229, 32. lpp.) un tikai da??ji p?r??ma t?s noteikumus.

25 Taisn?ba, š?s tiesved?bas ietvaros iesniedz?jtiesa neizsak?s skaidri par to, vai un k?d? m?r? Tiesas spriedums tai b?tu saistošs pamata pr?vas str?da risin?jumam. Ta?u apst?klis, ka š? tiesa v?rsusies Ties?, lai tai uzdotu prejudici?lu jaut?jumu, un ka šaj? jaut?jum? t? iez?m? saikni

starp valsts tiesisko regulējumu un Direktīvu 90/435, liek uzskatīt, ka šis spriedums šai tiesai būs saistošs. Beļģijas valdības šajā sakarā tiesas sēdē sniegtie paskaidrojumi neietver objektīvas norādes, kas acīmredzami atklātu, ka tas tā nebūs.

26 Treškārt, kā izriet no iepriekš minētā sprieduma lietā *Leur-Bloem* 21. un 33. punkta, tikai tas apstāklis vien, ka 1992. gada INK 202. panta 2. punktam sniedzamā interpretācija neizriet tikai un vienīgi no Tiesas pasludinātā sprieduma, neliecina pret tās kompetenci lemt par uzdoto jautājumu.

27 EKL 234. pantā paredzētās tiesas funkciju sadales starp valsts tiesām un Tiesu ietvaros Tiesa sava atbildē valsts tiesai nevar ņemt vērā to valsts tiesību noteikumu vispārīgo uzbūvi, kuri, atsaukdami uz Kopienu tiesību, tajā pat laikā nosaka šīs atsaucēs apjomu (skat. 1990. gada 18. oktobra spriedumu apvienotajās lietās C-297/88 un C-197/89 *Dzodzi, Recueil*, I-3763. lpp., 42. punkts). Tādējādi to ierobežojumu, ko valsts likumdevējs noteicis Kopienu tiesību piemērojamībai tīri iekšējām situācijām, vērā ņemšana ir valsts tiesību jautājums un tādēļ ietilpst attiecīgās dalībvalsts tiesu ekskluzīvās kompetencē (iepriekš minētais spriedums apvienotajās lietās *Dzodzi*, 42. punkts; 1992. gada 12. novembra spriedums lietā C-73/89 *Fournier, Recueil*, I-5621. lpp., 23. punkts, un iepriekš minētais spriedums lietā *Leur-Bloem*, 33. punkts). Savukārt attiecībā uz Kopienu tiesību iesniedzējtiesa valsts tiesību atsaucēs uz Kopienu tiesību ietvaros nevar ņemt vērā Tiesas interpretāciju.

28 Tādējādi Beļģijas valdības argumentācija Tiesas kompetences apšaubīšanai ir jānoraida.

29 No visa iepriekš minētā izriet, ka uz prejudiciālo jautājumu ir jāatbild.

Par prejudiciālo jautājumu

30 Ar savu prejudiciālo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai dalībvalsts sabiedrības kapitālā jādziens Direktīvas 90/435 3. panta nozīmē ietver kapitāla daļu lietojuma tiesības turēšanu.

31 Lai atbildētu uz šo jautājumu, visupirms ir jāsalīdzina kapitāla daļu pašnieka tiesiskā situācija ar šo daļu lietojuma tiesības turētāja tiesisko situāciju.

32 No Beļģijas valdības apsvērumiem izriet, ka atbilstoši Beļģijas Civilkodeksa 578. pantam lietojuma tiesība tās turētājam dod tiesības saņemt labumu no lietas, kas pieder citam. No tā izriet, ka lietojuma tiesība ir tiesību saikne starp lietojuma tiesības turētāju un pašnieku, kura pašumu ietekmē lietojuma tiesība.

33 Tādējādi pamata lietā *VVT*, tādā kā tai nepieder kapitāla daļas *NARDA*, tās tiesiskās attiecības ar šo pārdējo neizriet no asociētu sabiedrību statusa, bet gan no lietojuma tiesībām, kuru turētāja tā ir. Šīs lietojuma tiesības *VVT* ļauj izmantot zināmas tiesības, kas parasti būtu *BEPA* kā šo kapitāla daļu pašniecei.

34 Savukārt *BEPA* tiesiskās attiecības ar *NARDA* ir asociētu sabiedrību attiecības, kas rodas no fakta, ka tai kā pašniekam [bez lietojuma tiesībām] ir daļas šīs pārdējis sabiedrības kapitālā. *BEPA* daļas acīmredzami izpilda "dalībvalsts kapitālā" kritēriju Direktīvas 90/435 3. panta izpratnē, un šī sabiedrība, ar noteikumu, ka tā izpilda arī citus šajā direktīvā noteiktos kritērijus, jāuzskata par "mātesuzņēmumu" minētā 3. panta izpratnē.

35 T?d?j?di j?p?rbauda, vai sabiedr?bas kapit?la da?u lietojuma ties?bu tur?t?ju, kas nav t? pati sabiedr?ba, kurai š?s da?as pieder, j?uzskata par t?du, kam ir m?tes sabiedr?bas statuss, proti, kam ir dal?ba sabiedr?bas kapit?l? Direkt?vas 90/435 3. panta izpratn?.

36 K? izriet tostarp no t?s treš? apsv?ruma, ar Direkt?vu 90/435, ieviešot kop?ju sist?mu, v?las izbeigt jebk?du daž?du dal?bvalstu sabiedr?bu sadarb?bas nelabv?l?g?ku st?vokli sal?dzin?jum? ar vienas dal?bvalsts sabiedr?bu sadarb?bu un t?d?j?di atvieglot sabiedr?bu grup?šanas Kopien? l?men? (skat. 2001. gada 4. oktobra spriedumu liet? C?294/99 *Athinaiki Zythopoiia, Recueil*, l?6797. lpp., 25. punkts; 2006. gada 12. decembra spriedumu liet? C?446/04 *Test Claimants in the FII Group Litigation*, Kr?jums, l?11753. lpp., 103. punkts; 2008. gada 3. apr??a spriedumu liet? C?27/07 *Banque Fédérative du Crédit Mutuel*, Kr?jums, l?2067. lpp., 23. punkts, un šaj? sakar? – 2008. gada 26. j?nija spriedumu liet? C?284/06 *Burda*, Kr?jums, l?4571. lpp., 51. punkts).

37 Lai gan ar Direkt?vu 90/435 paredz nov?rst dubultu nodok?u uzlikšanu meitas sabiedr?bu m?tes sabiedr?b?m sadal?tajai pe??ai, ar to v?las visp?r?ji nov?rst sabiedr?bu p?rrobežu sadarb?bas nelabv?l?go st?vokli, kas, k? ar? izriet no t?s treš? apsv?ruma, rodas t?d??, ka nodok?u noteikumi, kas regul? attiec?bas starp daž?du dal?bvalstu m?tesuz??mumiem un meitasuz??mumiem, parasti ir neizdev?g?ki nek? tie noteikumi, ko piem?ro vienas un t?s pašas dal?bvalsts m?tesuz??mumiem un meitasuz??mumiem.

38 Direkt?vas 90/435 3. panta 1. punkta a) apakšpunkt? tiek pras?ts, lai sabiedr?bai tiktu atz?ts m?tesuz??muma statuss, lai tai b?tu dal?ba citas dal?bvalsts sabiedr?bas kapit?l?. Atbilstoši min?t?s direkt?vas 3. panta 1. punkta b) apakšpunktam “meitasuz??mums” ir sabiedr?ba, kuras kapit?l? ir š? kapit?la da?a. No t? izriet, ka “dal?bas kapit?l?” j?dziens min?t? 3. panta izpratn? ietver atsauci uz tiesisk?m attiec?b?m, kas past?v starp m?tes sabiedr?bu un meitas sabiedr?bu. T?d?j?di no š? p?d?j? noteikuma formul?juma izriet, ka tas neattiecas uz situ?ciju, kad m?tes sabiedr?ba trešai personai, šaj? gad?jum? lietojuma ties?bas tur?t?jam, nodod tiesisk?s attiec?bas ar meitas sabiedr?bu, pamatojoties uz ko, ar? š? treš? persona var tikt uzskat?ta par m?tes sabiedr?bu.

39 T?d?j?di no Direkt?vas 90/435 3. panta formul?juma izriet, ka dal?bas sabiedr?bas kapit?l? j?dziens š? noteikuma izpratn? neietver lietojuma ties?bu, kas sabiedr?bai ir attiec?b? uz citas sabiedr?bas kapit?la da??m.

40 Šo anal?zi apstiprina Direkt?vas 90/435 noteikumu strukt?ra.

41 Pirmk?rt, š?s direkt?vas 4. panta 1. punkts paredz gad?jumu, kad “m?tesuz??mums sa?em sadal?tu pe??u t?d??, ka tam ir asoci?ts meitasuz??mums”. Sabiedr?bas da?u lietojuma ties?bu tur?t?js sa?em t?s sadal?t?s dividendes savas lietojuma ties?bas d??. T? tiesisk? situ?cija attiec?b? pret meitas sabiedr?bu nav t?da, kas tam pieš?irtu asoci?tas sabiedr?bas statusu, jo, k? to atz?m?jusi ?ener?ladvok?te savu secin?jumu 57. punkt?, š? situ?cija izriet tikai no lietojuma ties?bas, ko tam nodevis meitas sabiedr?bas kapit?la da?u ?pašnieks.

42 Otrk?rt, atbilstoši Direkt?vas 90/435 4. panta 2. punktam dal?bvalstis saglab? izv?les ties?bas paredz?t, ka no m?tesuz??muma pe??as, kam uzliek nodokli, nevar atskait?t maks?jumus, kas attiecas uz kapit?la da?u un zaud?jumiem, ko rada meitasuz??muma pe??as sadal?šana. Šis noteikums dal?bvalst?m ?auj veikt pas?kumus, lai nov?rstu, ka m?tes sabiedr?ba g?st divk?ršu nodok?u priekšroc?bu. Š? sabiedr?ba atbilstoši š?s direkt?vas 4. panta 1. punkta pirmajam ievilkumam var?tu, pirmk?rt, sa?emt pe??u, netikdama aplikta ar nodokli, un, otrk?rt, g?t nodok?a samazin?jumu, atskait?dama maks?jumus, kas attiecas uz kapit?la da?u un zaud?jumiem, ko rada min?t?s pe??as sadal?šana.

43 K? izriet no Be??ijas vald?bas rakstveida apsv?rumiem, lietojuma ties?bas tur?t?jam ir ties?bas tikai uz sadal?to pe??u, kam?r uzkr?t? pe??a pien?kas ?pašniekam. T?d?j?di pe??as sadal?šanas gad?jum? ne lietojuma ties?bas tur?t?js, ne ?pašnieks nevar sa?emt dubultu nodok?u priekšroc?bu, jo ?pašnieks nesa?em pe??u un lietojuma ties?bas tur?t?jam ir ties?bas tikai uz sadal?to pe??u. Ja pe??as sadale rada zaud?jumus no dal?bas kapit?l?, vis?m dal?bvalst?m dot? iesp?ja paredz?t, ka šie zaud?jumi nav atskait?mi no m?tes sabiedr?bas ar nodokli apliekam?s pe??as, var tikt izmantota tikai tad, ja š? pati sabiedr?ba sa?em sadal?to pe??u un š?s sadal?šanas rezult?t? cieš zaud?jumus no savas dal?bas kapit?l?. Tas apstiprina, ka Kopienu likumdev?js uzskat?jis, ka "m?tesuz??mums" Direkt?vas 90/435 izpratn? ir viens vien?gs un tas pats uz??mums.

44 T?tad, ?emot v?r? skaidro un nep?rprotamo Direkt?vas 90/435 noteikumu formul?jumu, ko apstiprina to visp?r?j? strukt?ra, š?s direkt?vas 3. pant? ietverto dal?bas citas dal?bvalsts sabiedr?bas kapit?l? j?dzienu nevar interpret?t t?d?j?di, ka tas ietvertu kapit?la da?u lietojuma ties?bas tur?šanu citas dal?bvalsts sabiedr?bas kapit?l?, t?d?j?di paplašinot ar to saist?tos dal?bvalstu pien?kumus (skat. p?c analo?ijas 2005. gada 8. decembra spriedumu liet? C?220/03 ECB/V?cija, Kr?jums, I?10595. lpp., 31. punkts, un 2008. gada 28. febru?ra spriedumu liet? C?263/06 *Carboni e derivati*, Kr?jums, I?1077. lpp., 48. punkts).

45 Pat ja pamata lieta attiecas uz t?ri iekš?ju situ?ciju, j?atz?m?, ka Kopienu ties?bas attiec?b? uz p?robežu attiec?b?m prasa, lai dal?bvalsts, kas, lai izvair?tos no nodok?u dubult?s uzlikšanas dividend?m, atbr?vo no nodok?a gan dividendes, kas sadal?tas sabiedr?bai, kurai ir pilnas ?pašumties?bas uz kapit?la da??m sabiedr?b?, kura izmaks? dividendes, gan dividendes, kas sadal?tas sabiedr?bai, kurai uz š?m da??m ir lietojuma ties?ba, piem?rotu vien?du nodok?u rež?mu dividend?m, ko sabiedr?ba rezidente sa?em no sabiedr?bas, kura ar? ir rezidente, un dividend?m, ko sabiedr?ba rezidente sa?em no cit? dal?bvalst? re?istr?tas sabiedr?bas.

46 Lai gan dal?bvalst?m ir ties?bas attiec?b? uz dal?bu sabiedr?b?s, uz kuru Direkt?va 90/435 neattiecas, noteikt, vai un cik liel? m?r? ir j?nov?rš nodok?a dubulta uzlikšana sadal?tajai pe??ai, un šaj? nol?k? vienpus?ji vai ar konvencij?m, ko t?s nosl?dz ar cit?m dal?bvalst?m, ieviest sist?mas, kuras ir paredz?tas, lai nov?rstu vai samazin?tu šo dubulto nodok?a uzlikšanu, tom?r šis apst?klis vien t?m ne?auj piem?rot pas?kumus, kas ir pretrun? EK l?gum? garant?taj?m aprites un p?rvietošan?s br?v?b?m (šaj? sakar? skat. 2006. gada 12. decembra spriedumu liet? C?374/04 *Test Claimants in Class IV of the ACT Group Litigation*, Kr?jums, I?11673. lpp., 54. punkts, un 2007. gada 8. novembra spriedumu liet? C?379/05 *Amurta*, Kr?jums, I?9569. lpp., 24. punkts).

47 No Tiesas past?v?g?s judikat?ras izriet, ka, lai ar? k?da b?tu pie?emt? sist?ma nodok?u vair?kk?rt?jas uzlikšanas vai dubult?s ekonomisk?s nodok?u uzlikšanas nov?ršanai vai samazin?šanai, L?gum? garant?tajai br?vajai apritei ir pretrun? tas, ka dal?bvalst? pret ?rvalsts izcelsmes dividend?m ir maz?k labv?l?ga attieksme nek? pret valsts izcelsmes dividend?m, iz?emot, ja š? atš?ir?g? attieksme skar situ?cijas, kas objekt?vi nav sal?dzin?mas, vai to pamato prim?ri visp?r?jo interešu iemesli (iepriekš min?tais spriedums liet? *Test Claimants in the FII Group Litigation*, 46. punkts un taj? min?t? judikat?ra).

48 Turklīt interpretācija, saskaņā ar kuru dalībvalstij, kas attiecībā uz saņemto dividendu atbrīvošanu no nodokļa vienādi attiecas pret dividendu saņēmēju sabiedrību, kurai ir kapitāla daļu lietojuma tiesības, un sabiedrību, kurai ir pilnas pašumtiesības uz kapitāla daļēm, šis pats nodokļu režīms jāattiecinā uz dividendēm, kas saņemtas no citā dalībvalstī reģistrētas sabiedrības, atbilst Direktīvas 90/435 mērķim izbeigt sabiedrību grupāšanā Kopienā iekšējās nelabvēlīgās stāvokli un izvairīties no nodokļu dubultas uzlikšanas pārobežu grupas ietvaros sadalītām dividendēm.

49 Ēmot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, uz uzdoto jautājumu jāatbild, ka dalības citas dalībvalsts sabiedrības kapitālā jādziens Direktīvas 90/435 3. panta nozīmē neietver kapitāla daļu lietojuma tiesības turēšanu. Tomēr atbilstoši EK Iģumģ garantātajām aprites un pārvietošanās brīvībām, kas piemērojamas pārobežu situācijām, ja dalībvalsts, lai izvairītos no nodokļu dubultas uzlikšanas saņemtām dividendēm, atbrīvo no nodokļa gan dividendes, ko sabiedrība rezidente saņem no citas sabiedrības rezidentes, uz kuras kapitāla daļēm tai ir pilnas pašumtiesības, gan dividendes, ko sabiedrība rezidente saņem no citas sabiedrības rezidentes, uz kuras kapitāla daļēm tai ir lietojuma tiesības, tai attiecībā uz saņemto dividendu atbrīvošanu no nodokļa jāpiemēro vienāda attieksme dividendēm, ko sabiedrība rezidente, kurai uz kapitāla daļēm ir pilnas pašuma tiesības, saņem no citā dalībvalstī reģistrētas sabiedrības, un šādām dividendēm, ko saņem sabiedrība rezidente, kurai uz kapitāla daļēm ir lietojuma tiesības.

Par tiesāšanās izdevumiem

50 Attiecībā uz pamata lietas dalībniekiem šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tādēļ jālemj par tiesāšanās izdevumiem. Tiesāšanās izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēti lietās dalībnieku tiesāšanās izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (ceturtā palāta) nospriež:

dalības citas dalībvalsts sabiedrības kapitālā jādziens Padomes 1990. gada 23. jūlija Direktīvas 90/435/EEK par kopēju nodokļu sistēmu, ko piemēro mēsuzņēmumiem un meitasuzņēmumiem, kas atrodas dažāds dalībvalstīs, 3. panta nozīmē neietver kapitāla daļu lietojuma tiesības turēšanu.

Tomēr atbilstoši EK Iģumģ garantātajām aprites un pārvietošanās brīvībām, kas piemērojamas pārobežu situācijām, ja dalībvalsts, lai izvairītos no nodokļu dubultas uzlikšanas saņemtām dividendēm, atbrīvo no nodokļa gan dividendes, ko sabiedrība rezidente saņem no citas sabiedrības rezidentes, uz kuras kapitāla daļēm tai ir pilnas pašumtiesības, gan dividendes, ko sabiedrība rezidente saņem no citas sabiedrības rezidentes, uz kuras kapitāla daļēm tai ir lietojuma tiesības, tai attiecībā uz saņemto dividendu atbrīvošanu no nodokļa jāpiemēro vienāda attieksme dividendēm, ko sabiedrība rezidente, kurai uz kapitāla daļēm ir pilnas pašuma tiesības, saņem no citā dalībvalstī reģistrētas sabiedrības, un šādām dividendēm, ko saņem sabiedrība rezidente, kurai uz kapitāla daļēm ir lietojuma tiesības.

[Parakstī]

* Tiesvedības valoda – franģu.